

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه ورزش»
(اعاده شده از شورای نگهبان (۲))

مخصوص صحن علنی

مشخصات طرح

دوره یازدهم - سال دوم

شماره ثبت:

۵۰

شماره چاپ:

۹۹۸

تاریخ چاپ:

۱۴۰۰/۱۰/۱۳

دفتر مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۸۰۵۴

تاریخ انتشار:

۱۴۰۰/۱۱/۱۶

مقدمه

«طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه ورزش» (به شماره ثبت ۵۰) که با هدف تنقیح قوانین مربوط در حوزه ورزش تهیه شده است، در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. شورای نگهبان طی نامه شماره ۹۹/۱۰۲/۱۸۳۶۲ مورخ ۱۳۹۹/۳/۲۶ در یک بند ابهامی را نسبت به طرح مزبور اعلام کرد. به منظور رفع ابهامات شورای نگهبان مجلس شورای اسلامی اقدام به اصلاح مصوبه پیش خود کرد. شورای محترم نگهبان، مجدداً به اصلاحات صورت گرفته ابهاماتی مطرح کرده است که در این گزارش به بررسی ابهامات مطرح شده توسط شورای نگهبان و مصوبه مورخ ۱۴۰۰/۹/۲۱ کمیسیون فرهنگی در راستای برطرف نمودن آن خواهیم پرداخت.

پیش از بررسی ایراد شورای نگهبان، لازم به ذکر است که کماکان کاستی‌هایی از جمله انتخاب احکام مندرج در این فهرست، براساس کلمات کلیدی و نه محتوای قوانین و در نتیجه ذکر مواد قانونی نامرتب (عدم مانعیت) و همچنین عدم جامعیت و نادیده گرفتن برخی از مواد قانونی در طرح حاضر به قوت خود باقی است که در گزارش مرکز پژوهش‌ها به شماره مسلسل ۲۷۰۱۶۶۷۰ به تفصیل آمده است.

بررسی ابهامات و تذکرات شورای نگهبان و مصوبه کمیسیون فرهنگی جهت رفع آن

در نامه شماره ۹۹/۱۰۲/۲۳۸۷۶ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۶ شورای نگهبان، ناظر به جداول (الف) و (ب) پیوست طرح ابهاماتی مطرح شده است. در ادامه ابهامات مطرح شده ذیل هر جدول مورد بررسی قرار می‌گیرد و در خصوص اصلاحات مصوب ۱۴۰۰/۹/۲۱ کمیسیون فرهنگی در راستای رفع آن ابهام، اظهار نظر می‌شود.

۱. ابهامات مطرح شده شورای نگهبان در مورد جدول (الف) پیوست مصوبه مجلس

بند (۱-۱) نظر شورای نگهبان

- در ردیف (۱۲) جدول (الف) مصوبه مجلس، بند «۴» ماده واحده لایحه قانونی الغاء قانون سازمان تربیت بدنی ایران و واگذاری وظایف آن مصوب شهریورماه ۱۳۵۶ مصوب ۱۳۵۸/۴/۲۴ نامعتبر شناخته شده است.

شورای نگهبان در بند (۱-۱) نظر خود، به این دلیل که لایحه قانونی مذکور فاقد بند یا تبصره‌ای است، حکم ردیف (۱۲) جدول (الف) را دارای ابهام دانسته است. به عبارت دیگر لایحه قانونی مذکور دارای بند «۴» نمی‌باشد؛ لذا ردیف

(۱۲) جدول (الف) در خصوص نسخ بند «۴» لایحه قانونی مذکور بی‌معنا و دارای ابهام خواهد بود. کمیسیون مزبور، در

جهت رفع ابهام شورای نگهبان، عبارت «بند ۴» ماده واحد «در ردیف ۱۲ جدول (الف) حذف و عبارت «ماده واحد» جایگزین آن نمود. با توجه به اصلاح صورت گرفته توسط کمیسیون، ابهام موجود در این زمینه برطرف شده است؛ لذا ابهام شورای نگهبان مرتفع می‌باشد.

بند (۱-۲) نظر شورای نگهبان

- در ردیف ۱۴ جدول (الف) مصوبه مجلس، ماده واحد و مواد (۱) الی (۳۶) اساسنامه (کل قانون) لایحه قانونی راجع به معافیت از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی یک قطعه سالن بادی ورزشی مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۱۸ نامعتبر شناخته شده است.

شورای نگهبان در نظر بند (۱-۲) نظر خود، از این حیث که لایحه قانونی مذکور اساسنامه نبوده است و به این دلیل نسخ مواد (۱) تا (۳۶) اساسنامه در آن موضوعیت ندارد را واجد ابهام دانست. توضیح آنکه لایحه قانونی مذکور، مصوب شورای انقلاب می‌باشد و دارای ماهیت قانونی است؛ لذا اینکه در ردیف ۱۴ اساسنامه آن نسخ گردد، منتفی است و از این حیث بی‌معنا و دارای ابهام می‌باشد. کمیسیون مذکور در جهت رفع ابهام شورای نگهبان، عبارت «مواد (۱) الی (۳۶) اساسنامه (کل قانون)» را حذف نمود. با این اصلاح، در ردیف ۱۴ جدول (الف)، صرفاً عبارت «ماده واحد» باقی می‌ماند؛ لذا براساس ردیف ۱۴، ماده واحد لایحه قانونی مذکور نسخ می‌شود. بنابراین با توجه به اینکه لایحه قانونی در قالب ماده واحد می‌باشد و در ردیف ۱۴ نسخ ماده واحد مورد اشاره قرار گرفته است، ابهام مطرح شده برطرف شده است؛ لذا ابهام شورای نگهبان مرتفع می‌باشد.

- شورای نگهبان در تذکری در مورد ذیل جدول (الف) بیان داشته است: «در ردیف ۳ جدول (الف)، ماده (۲) قانون مذکور مصوب سال ۱۳۳۷، اساساً بند «۱۰» ندارد و بند «۱۰» به موجب قانون مصوب سال ۱۳۵۳ به این ماده افزوده شده که آن هم طی ردیف (۸) مستقلاً منسوخ اعلام شده است». کمیسیون در جهت رفع این اشکال، عبارت بند «۱۰» را از ردیف (۳) حذف نموده است.

۲. ابهامات مطرح شده ذیل جدول (ب) پیوست مصوبه مجلس

بند (۱-۲) نظر شورای نگهبان

- در ردیف (۵۵) جدول (ب) مصوبه مجلس، جزء «ب» بند «۱۱» از تبصره «۲»، بندهای «۱» و «۵» تبصره «۱۲»، بند «۹» تبصره «۱۴» و بندهای «۱»، «۹»، «۱۰»، «۱۱»، «۱۲» و «۱۳» از تبصره «۱۶» ماده واحد قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور مصوب ۱۳۸۴/۱۲/۲۵ نامعتبر شناخته شده است.

در این خصوص شورای محترم نگهبان در بند (۱-۲) نظر خود، نسبت به ردیف مزبور، از این جهت که تبصره‌های «۱۲»، «۱۴» و «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور، دارای بندهای عددی نمی‌باشد، ابهام گرفته است. توضیح آنکه در قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور، تبصره‌های «۱۲»، «۱۴» و «۱۶» دارای بندهایی که به صورت عددی بیان شده باشند، نیست. از این رو نامعتبر شناختن چنین بندهایی، در ردیف (۵۵) جدول (ب) مصوبه مجلس، مشخص نمی‌باشد و از این حیث دارای ابهام است. کمیسیون فرهنگی در راستای رفع ابهام شورای نگهبان، در ردیف (۵۵) جدول (ب)، بندهای مورد اشاره در تبصره‌های «۱۲»، «۱۴» و «۱۶» را حذف نموده است. بنابر این اصلاح، در ردیف (۵۵)، جزء «ب» بند «۱۱» از تبصره «۲»، تبصره «۱۲»، تبصره «۱۴» و تبصره «۱۶» ماده واحد قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور نامعتبر می‌باشند. به نظر می‌رسد اصلاح صورت گرفته، با توجه به برطرف شدن ابهام، رافع ابهام شورای نگهبان می‌باشد.

بند (۲-۲) نظر شورای نگهبان

- در ردیف (۵۹) جدول (ب) مصوبه مجلس، جزءهای «ح»، «ک»، «م» و «ص» بند «۲»، بندهای «۵» و «۱۲» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۲۴ نامعتبر شناخته شده است. در این خصوص شورای نگهبان بند (۲-۲) نظر خود، بیان می‌کند: «در ردیف (۵۹)، از این جهت که مشخص نیست با نسخ جزء (ص) بند (۲) قانون بودجه مذکور، تبصره ذیل آن نیز نسخ می‌شود یا خیر؟» توضیح آنکه جزء «ص» بند «۲» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور دارای یک تبصره می‌باشد. حال این سؤال مطرح می‌شود حکم ردیف (۵۹) در خصوص نسخ جزء «ص» بند «۲» قانون مذکور، شامل تبصره ذیل آن جزء می‌شود یا خیر. به عبارت دیگر حکم ردیف (۵۹) جدول (ب) در خصوص نسخ تبصره ذیل جزء «ص» بند «۲» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ ابهام دارد. کمیسیون فرهنگی در جهت رفع ابهام شورای نگهبان، تبصره ذیل جزء «ص» بند «۲» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ را به ردیف (۵۹) جدول (ب) اضافه کرد. با عنایت به رفع ابهام مطرح شده، ابهام بند (۲-۲) شورای نگهبان رفع شده است.

بند (۲-۳) نظر شورای نگهبان

- در ردیف (۶۷) جدول (ب) مصوبه مجلس، بند «۱» بخش دهم پیوست قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۲۴ نامعتبر شناخته شده است. در این خصوص شورای نگهبان در بند (۲-۳) نظر خود، به این دلیل که بخش دهم پیوست قانون مذکور فاقد بند است، نسخ بند «۱» را دارای ابهام می‌داند. در واقع در بخش دهم قانون مذکور، بند «۱» وجود ندارد؛ لذا حکم ردیف (۶۷) جدول (ب) در بی‌اعتبار دانستن بند «۱» بی‌معنا و دارای ابهام می‌باشد. اگر مراد قانونگذار نسخ تمام بخش دهم است، شایسته است عبارت «بند ۱» قبل از عبارت «بخش دهم پیوست» حذف شود. متأسفانه کمیسیون در خصوص رفع این ابهام، مصوبه‌ای نداشته و ابهام شورای نگهبان کماکان باقی است. بنابراین پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، به جای عبارت «بند ۱»، عبارت (جمله مندرج پس از علامت (***) در ذیل بخش دهم (الف)) قبل از عبارت «بخش دهم

پیوست» درج شود.

- شورای نگهبان در تذکری ناظر بر ذیل جدول (ب) بیان داشته است: «در ردیف (۳۸) عبارت «جزء «۱۱» بند «۲» بخش دوم» تکراری و زائد است و باید حذف گردد. همچنین در عبارت «جزءهای ۹، ۱۱، ۱۲، بخش دوم» باید علامت (،) پس از عدد (۱۲) حذف شود. کمیسیون در جهت رفع این اشکال، علاوه بر حذف عبارت «جزء ۱۱ بند ۲ بخش دوم»، علامت (،) را نیز حذف نمود.

- شورای نگهبان در تذکری دیگر در مورد ذیل جدول (ب) بیان داشته است: در ردیف (۶۰) عبارت «ماده ۹» پس از عبارت «بند د ماده ۶» زائد و تکراری است و باید حذف شود. کمیسیون فرهنگی در جهت رفع این اشکال، عبارت مذکور را حذف نمود.

- شورای نگهبان در تذکری دیگر در خصوص ذیل جدول (ب) بیان می‌کند: «در ردیف (۶۳) با توجه به اینکه بند (۲۹) قانون بودجه ۱۳۹۲، «تبصره ۱» ندارد؛ فلذا «عبارت تبصره ۱ بند ۲۹» باید به عبارت «تبصره بند ۲۹» اصلاح شود. همچنین پس از این عبارت، عبارت «بخش «واگذاری»، قسمت ۲» باید به عبارت «بخش واگذاری قسمت ۲» اصلاح شود. کمیسیون فرهنگی در این خصوص، اصلاحات مذکور را اعمال نموده است.

- شورای نگهبان در تذکری دیگر بیان می‌دارد: «در ردیف (۶۵)، هر دو عبارت «ردیف ۱» در ستون موارد نامعتبر باید به عبارت «ردیف ۱-۱۲۸۵۰۰» اصلاح شود.» کمیسیون مزبور، در راستای رفع اشکال مذکور، عبارت «ردیف ۱-۱۲۸۵۰۰» را جایگزین عبارت «ردیف ۱» نمود.

جمع بندی

با عنایت به ابهامات شورای محترم نگهبان به طرح «فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه ورزش»، نظر کارشناسی در خصوص ابهامات شورای نگهبان و مصوبات کمیسیون فرهنگی در راستای رفع ابهامات مزبور به شرح ذیل است:

- کمیسیون مزبور، در جهت رفع ابهام بند (۱-۱) نظر شورای نگهبان، عبارت «بند ۴ ماده واحد» در ردیف ۱۲ جدول (الف) را حذف و عبارت «ماده واحد» را جایگزین آن نمود. با توجه به اصلاح صورت گرفته توسط کمیسیون، ابهام موجود در این زمینه برطرف شده است؛ لذا ابهام شورای نگهبان مرتفع می باشد.

- کمیسیون فرهنگی، در جهت رفع ابهام بند (۱-۲) نظر شورای نگهبان، عبارت «مواد (۱) الی (۳۶) اساسنامه (کل قانون)» را حذف نمود. با این اصلاح، در ردیف ۱۴ جدول (الف)، صرفاً عبارت «ماده واحد» باقی می ماند؛ لذا براساس ردیف ۱۴، ماده واحد لایحه قانونی مذکور نسخ می شود. بنابراین ابهام مطرح شده برطرف شده است؛ لذا ابهام شورای نگهبان مرتفع می باشد.

- کمیسیون فرهنگی در راستای رفع ابهام بند (۱-۲) نظر شورای نگهبان، در ردیف (۵۵) جدول (ب)، بندهای مورد اشاره در تبصره های «۱۲»، «۱۴» و «۱۶» را حذف نموده است. بنابر این اصلاح، در ردیف (۵۵)، جزء «ب» بند «۱۱» از تبصره «۲»، تبصره «۱۲»، تبصره «۱۴» و تبصره «۱۶» ماده واحد قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور نامعتبر می باشند. به نظر می رسد اصلاح صورت گرفته، با توجه به برطرف شدن ابهام، رافع ابهام شورای نگهبان می باشد.

- کمیسیون فرهنگی در جهت رفع ابهام بند (۲-۲) نظر شورای نگهبان، تبصره ذیل جزء «ص» بند «۲» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ را به ردیف (۵۹) جدول (ب) اضافه نمود. با عنایت به رفع ابهام مطرح شده، ابهام شورای نگهبان رفع شده است.

- کمیسیون در جهت رفع ابهام بند (۲-۳) نظر شورای نگهبان، اصلاحی در مصوبه مجلس اعمال ننموده است؛ لذا ابهام شورای نگهبان کماکان باقی است.

شماره ردیف	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون
ردیف (۱۲) جدول (الف)	✓			
ردیف (۱۴) جدول (الف)	✓			
ردیف (۵۵) جدول (ب)	✓			
ردیف (۵۹) جدول (ب)	✓			
ردیف (۶۷) جدول (ب)				✓

شماره ماده	مصوبه کمیسیون برای رفع ایرادهای شورای نگهبان	موافق مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
ردیف (۱۲) جدول (الف)	کمیسیون فرهنگی، در جهت رفع ابهام بند (۱-۱) نظر شورای نگهبان، عبارت «بند ۴ ماده واحده» در ردیف ۱۲ جدول (الف) حذف و عبارت «ماده واحده» جایگزین آن نمود.				با توجه به اصلاح صورت گرفته توسط کمیسیون، ابهام موجود در این زمینه برطرف شده است؛ لذا ابهام شورای نگهبان مرتفع می‌باشد.	
ردیف (۱۴) جدول (الف)	کمیسیون فرهنگی، در جهت رفع ابهام بند (۱-۲) نظر شورای نگهبان، عبارت «مواد (۱) الی (۳۶) اساسنامه (کل قانون)» را حذف نمود.				با اصلاحات صورت گرفته ابهام مطرح شده برطرف شده است؛ لذا ابهام شورای نگهبان مرتفع می‌باشد.	
ردیف (۵۵) جدول (ب)	کمیسیون فرهنگی در راستای رفع ابهام بند (۲-۱) نظر شورای نگهبان، در ردیف (۵۵) جدول (ب)، بندهای مورد اشاره در تبصره‌های «۱۲»، «۱۴» و «۱۶» را حذف نموده است.				به نظر می‌رسد اصلاح صورت گرفته، با توجه به برطرف شدن ابهام، رافع ابهام شورای نگهبان می‌باشد.	
ردیف (۵۹) جدول (ب)	کمیسیون فرهنگی در جهت رفع ابهام بند (۲-۲) نظر شورای نگهبان، تبصره ذیل جزء «ص» بند «۲» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ را به ردیف (۵۹) جدول (ب) اضافه نمود.				با عنایت به رفع ابهام مطرح شده، ابهام شورای نگهبان رفع شده است.	
ردیف (۶۷) جدول (ب)	کمیسیون مذکور در این خصوص، مصوبه‌ای نداشته است.				کمیسیون فرهنگی در جهت رفع ابهام بند (۲-۳) شورای نگهبان، اصلاحی در مصوبه مجلس اعمال نموده است؛ لذا ابهام شورای نگهبان کماکان باقی است.	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، به جای عبارت «بند ۱» جمله مندرج پس از علامت (***) در ذیل بخش دهم (الف) قبل از عبارت «بخش دهم پیوست» درج شود.